DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 9 juni 2011 *

I mål C-361/10,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Conseil d'État (Belgien) genom beslut av den 9 juli 2010, som inkom till domstolen den 19 juli 2010, i målet

**Intercommunale Intermosane SCRL,**

**Fédération de l'industrie et du gaz**

mot

**État belge,**

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden D. Šváby samt domarna R. Silva de Lapuerta (referent) och G. Arestis,

* Rättegångsspråk: franska.

generaladvokat: E. Sharpston,
justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Intercommunale Intermosane SCRL, genom J. Bourtembourg, avocat,

— Belgiens regering, genom J.-C. Halleux och T. Materne, båda i egenskap av ombud,

— Republiken Österrike, genom C. Pesendorfer, i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom M. Patakia och G. Zavvos, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

**Dom**

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 1 och 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, s. 37), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG av den 20 juli 1998 (EGT L 217, s. 18) (nedan kallat direktiv 98/34).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Intercommunale Intermosane SCRL och den ideella föreningen Fédération de l'industrie et du gaz, å ena sidan, och État belge (belgiska staten), å andra sidan, angående bestämmelser om minimikrav för säkerhet gällande vissa äldre elektriska installationer på arbetsplatser.

## Tillämpliga bestämmelser

*Unionslagstiftningen*

3 Artikel 1 i direktiv 98/34 har följande lydelse:

”I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1) *produkt:* alla industriellt framställda produkter och alla jordbruksprodukter, inklusive fiskprodukter.

…

3) *teknisk specifikation:* en i ett dokument intagen specifikation som fastställer de egenskaper som krävs av en produkt, exempelvis kvalitetsnivåer, prestanda, säkerhet eller dimensioner, inbegripet sådana krav på produkten som avser varubeteckning, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning eller etikettering och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

...

4) *annat krav:* ett krav som inte är en teknisk specifikation och som ställs på en produkt framför allt av skyddshänsyn och i synnerhet för att skydda konsumenterna eller miljön och som påverkar dess livscykel efter det att den har släppts

ut på marknaden, t.ex. villkor för användning, återvinning, återanvändning eller omhändertagande, om dessa föreskrifter på ett väsentligt sätt kan påverka produktens sammansättning, natur eller saluföringen av den.

…

11) *teknisk föreskrift:* tekniska specifikationer och andra krav eller föreskrifter för tjänster, inbegripet tillämpliga administrativa bestämmelser, som är rättsligt eller faktiskt tvingande vid saluföring, tillhandahållande av tjänster, etablering av en aktör som tillhandahåller tjänster eller användning i en medlemsstat eller en större del därav, samt – med undantag av dem som anges i artikel 10 – medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av en produkt eller som förbjuder tillhandahållande eller utnyttjande av en tjänst eller etablering som tillhandahållare av tjänster.

…

Detta direktiv skall inte gälla sådana åtgärder som medlemsstaterna anser nödvändiga enligt fördraget för att skydda personer, särskilt arbetstagare, vid användning av produkterna, förutsatt att dessa åtgärder inte påverkar produkterna."

4 Artikel 8.1 första stycket i direktiv 98/34 har följande lydelse:

"Om inte annat följer av artikel 10 skall medlemsstaterna omedelbart till kommissionen överlämna alla utkast till tekniska föreskrifter, såvida inte föreskriften utgör

endast en överföring av den fullständiga texten till en internationell eller europeisk standard, då det är tillräckligt med information om den aktuella standarden. De skall också till kommissionen redovisa skälen till varför det är nödvändigt att utfärda en sådan teknisk föreskrift, om dessa inte redan framgår av förslaget."

*Den nationella lagstiftningen*

5 Artiklarna 8–13 i kunglig kungörelse av den 2 juni 2008 om minimikrav för säkerhet gällande vissa äldre elektriska installationer på arbetsplatser (*Moniteur belge* av den 19 juni 2008, s. 31631) (nedan kallad den kungliga kungörelsen) har följande lydelse:

"*Artikel 8*

Elektriska installationer ska utföras på ett sådant sätt att arbetstagarna skyddas mot risker som kan uppstå genom direkt eller indirekt beröring, mot sådana följder av överspänningar som främst har uppkommit genom felaktig isolering, genom hantering eller inverkan av väderlek, mot brännskador och andra hälsorisker liksom mot andra risker som kan uppstå genom användningen av elektricitet.

Om det inte är möjligt att undanröja ovannämnda risker genom åtgärder vid installationens utformning eller genom kollektiva skyddsåtgärder ska endast arbetstagare med en behörighet som motsvarar kod BA4 eller BA5 enligt artikel 47 i [den allmänna förordningen om elektriska installationer] ha tillträde till dessa installationer.

*Artikel 9*

Elektriska installationer ska utföras på ett sådant sätt att

1) överslag och farliga yttemperaturer förhindras;

2) överhettning, brand och explosion förhindras.

*Artikel 10*

§ 1. Varje strömkrets ska skyddas av minst en skyddsanordning som bryter en överlastström innan det uppstår en överhettning som kan skada isolering, anslutningar, ledare eller omgivning.

Varje strömkrets ska skyddas av en skyddsanordning som bryter en kortslutningsström innan det uppstår skadliga verkningar.

§ 2. Med undantag för vad som föreskrivs i § 1 är det tillåtet att inte skydda vissa strömkretsar mot överström förutsatt att de villkor och föreskrifter som anges i artiklarna 119, 123 och 126 i [den allmänna förordningen om elektriska installationer] iakttas.

*Artikel 11*

§ 1. För att kunna utföra arbeten i frånkopplat läge, ska den elektriska installationen eller enskilda strömkretsar kunna frånkopplas på ett säkert och tillförlitligt sätt.

§ 2. Funktionsmanövrering ska kunna ske på ett säkert och tillförlitligt sätt.

§ 3. Effekterna av spänningssänkning eller spänningsbortfall och återvändande av spänning får inte äventyra arbetstagarnas säkerhet.

*Artikel 12*

En elektrisk installation ska utföras med elektrisk utrustning som har tillverkats på ett sådant sätt att den inte äventyrar människors säkerhet när den har installerats och underhållits korrekt och används för de ändamål som den är avsedd för.

Utrustningen ska i förekommande fall överensstämma med bestämmelserna i de förordningar genom vilka de gemenskapsdirektiv som är tillämpliga på detta område införlivas.

*Artikel 13*

Den elektriska utrustning som används ska antingen genom sin konstruktion eller genom ett extra skydd kunna motstå yttre påverkan och vara anpassad till aktuella eller rimligtvis förutsebara förhållanden."

**Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna**

6 Sökandena i målet vid den nationella domstolen har, genom ansökan som ingavs till Conseil d'État den 18 augusti 2008, yrkat ogiltigförklaring av den kungliga kungörelsen.

7 Till stöd för sin talan har sökandena gjort gällande ett åsidosättande av direktiv 98/34. Enligt artikel 8 i direktivet borde nämligen ett utkast till de tekniska föreskrifter som ges i den kungliga kungörelsen ha överlämnats till kommissionen.

8 Mot denna bakgrund beslutade Condeil d'État att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) Är sådana nationella bestämmelser som artiklarna 8–13 i [den kungliga kungörelsen], i vilka fastställs krav avseende utförandet av elektriska installationer, den elektriska utrustningens konstruktion och det skydd som hör till utrustningen för att säkerställa skyddet för arbetstagare, tekniska föreskrifter i den mening som

avses i artikel 1 punkt 11 i [direktiv 98/34], för vilka alla utkast, i enlighet med artikel 8.1 första stycket i direktivet, ska överlämnas till kommissionen?

2) Är sådana nationella bestämmelser som artiklarna 8–13 i [den kungliga kungörelsen] åtgärder i den mening som avses i artikel 1 *in fine* i [direktiv 98/34] som medlemsstaterna anser nödvändiga för att skydda personer, särskilt arbetstagare, vid användning av produkterna och som inte påverkar produkterna?”

**Prövning av tolkningsfrågorna**

*Den första frågan*

9 Den nationella domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 1 punkt 11 i direktiv 98/34 ska tolkas så, att sådana nationella bestämmelser som de som är aktuella i det mål den har att avgöra utgör tekniska föreskrifter i den mening som avses i nämnda bestämmelse, för vilka alla utkast, i enlighet med artikel 8.1 första stycket i direktivet, ska överlämnas till kommissionen.

10 Det framgår av fast rättspraxis att avsikten med direktiv 98/34 är att, genom en förebyggande kontroll, skydda den fria rörligheten för varor, vilken är en av Europeiska unionens grundvalar. Denna kontroll erfordras, eftersom de tekniska föreskrifter som omfattas av detta direktiv kan utgöra hinder för handeln med varor mellan medlemsstaterna. Sådana hinder kan nämligen inte tillåtas annat än om de är nödvändiga på

grund av tvingande krav av allmänintresse (se dom av den 30 april 1996 i mål C-194/94, CIA Security International, REG 1996, s. I-2201, punkterna 40 och 48, och av den 8 september 2005 i mål C-303/04, Lidl Italia, REG 2005, s. I-7865, punkt 22).

11 Enligt rättspraxis följer i detta avseende av artikel 1 punkt 11 i direktiv 98/34 att begreppet ”teknisk föreskrift” kan delas upp i tre kategorier, nämligen ”teknisk specifikation” i den mening som avses i artikel 1 punkt 3 i direktivet, ”annat krav” såsom detta definieras i artikel 1 punkt 4 i direktivet, och ett sådant förbud mot tillverkning, import, saluföring eller användning av produkten som avses i artikel 1 punkt 11 i samma direktiv (se dom av den 21 april 2005 i mål C-267/03, Lindberg, REG 2005, s. I-3247, punkt 54, och av den 8 november 2007 i mål C-20/05, Schwibbert, REG 2007, s. I-9447, punkt 34).

12 Om det antas att de elektriska installationer som är aktuella i målet vid den nationella domstolen kan anses vara en ”produkt” i den mening som avses i artikel 1 punkt 1 i direktiv 98/34 ska det prövas huruvida de ifrågavarande nationella bestämmelserna ingår i en av dessa tre kategorier.

13 Det kan omedelbart konstateras att dessa bestämmelser inte ingår i den tredje kategori av tekniska föreskrifter som avses i artikel 1 punkt 11 i direktiv 98/34, eftersom de inte innebär ett förbud mot tillverkning, import, saluföring eller användning av produkten i den mening som avses i den bestämmelsen.

14 Det ska vidare prövas huruvida de aktuella nationella bestämmelserna ingår i den första kategorin av tekniska föreskrifter som anges i artikel 1 punkt 11 i direktiv 98/34, det vill säga huruvida de omfattas av begreppet tekniska specifikationer.

15 Det följer av rättspraxis att detta begrepp, som definieras i artikel 1 punkt 3 i direktivet, förutsätter att den nationella bestämmelsen nödvändigtvis avser produkten eller dess förpackning som sådan och att en av de egenskaper som krävs av en produkt därmed fastställs genom bestämmelsen (se domen i det ovannämnda målet Schwibbert, punkt 35 och där angiven rättspraxis).

16 Avsikten med de minimikrav för utförandet av vissa elektriska installationer som föreskrivs i de här aktuella bestämmelserna är att garantera att sådana installationer är säkra i syfte att skydda de arbetstagare som använder installationerna.

17 Dessa minimikrav innebär emellertid allmänna krav och mål i fråga om säkerhet och skydd, men avser inte nödvändigtvis produkten eller dess förpackning som sådan och medför således inte att produktens egenskaper fastställs.

18 De aktuella nationella bestämmelserna utgör följaktligen inte tekniska specifikationer i den mening som avses i direktiv 98/34.

19 Slutligen ska det prövas huruvida dessa bestämmelser ingår i den andra kategori av tekniska föreskrifter som avses i artikel 1 punkt 11 i direktiv 98/34, det vill säga huruvida de utgör ett ”annat krav”.

20 För att de minimikrav som föreskrivs i dessa bestämmelser ska kunna betraktas som ”annat krav” i den mening som avses i artikel 1 punkt 4 i direktiv 98/34 krävs det enligt rättspraxis att de utgör ”villkor” som på ett väsentligt sätt kan påverka produktens sammansättning, natur eller saluföring (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Lindberg, punkt 72).

21 Med hänsyn till att nämnda föreskrifter är av allmänt slag kan de dock inte utgöra sådana villkor och följaktligen inte heller betraktas som ”annat krav” i den mening som avses i artikel 1 punkt 4 i direktivet.

22 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 1 punkt 11 i direktiv 98/34 ska tolkas så, att sådana nationella bestämmelser som de här aktuella inte utgör tekniska föreskrifter i den mening som avses i nämnda bestämmelse, för vilka alla utkast, i enlighet med artikel 8.1 första stycket i direktivet, ska överlämnas till kommissionen.

*Den andra frågan*

23 Med hänsyn till svaret på den första frågan saknas anledning att besvara den andra frågan.

**Rättegångskostnader**

24 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

**Artikel 1 punkt 11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG av den 20 juli 1998, ska tolkas så, att sådana nationella bestämmelser som de här aktuella inte utgör tekniska föreskrifter i den mening som avses i nämnda bestämmelse, för vilka alla utkast, i enlighet med artikel 8.1 första stycket i direktivet, ska överlämnas till kommissionen.**

Underskrifter